

Michal Lenc 6 podzim 2013

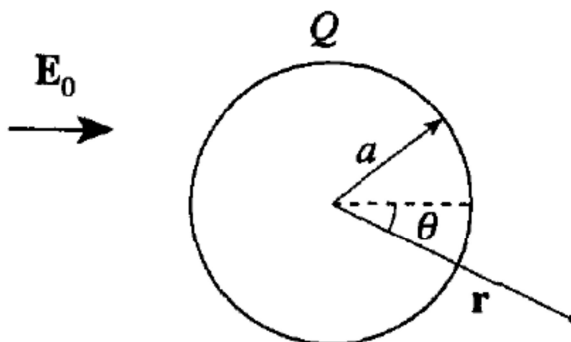
1. Elektrostatika

Příklad 1. Prostorové rozložení elektrického náboje vytváří pole intenzity

$$\vec{E} = q(1 - e^{-r/\lambda}) \frac{\vec{r}}{r^3} .$$

Spotte náboj uzavřený uvnitř koule o poloměru $r = \lambda$.

Příklad 2. Vodivá koule poloměru a , na jejíž povrchu je rozložen celkový náboj Q je umístěna do homogenního elektrického pole intenzity $\vec{E}_0$. Najděte potenciál v obecném bodě prostoru vně koule. Jaká je plošná hustota náboje na povrchu koule?

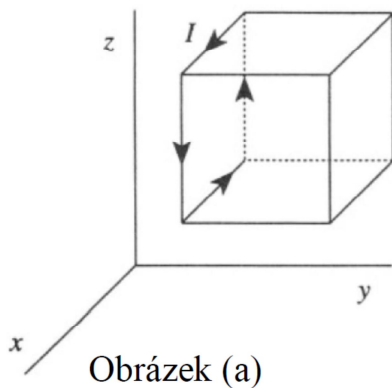
Příklad 3. V rovině $x-y$ rozmístěte na kružnici poloměru R se středem v počátku nejmenší počet bodových nábojů Q a $-Q$ tak, aby ve velké vzdálenosti od kružnice převládalo (a) dipólové a (b) kvadrupólové pole.

2. Magnetostatika

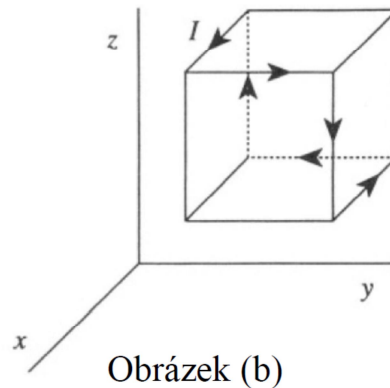
Příklad 4. Spotte indukci magnetického pole na ose z , když tenkým kruhovým vodičem v rovině $x-y$ poloměru R se středem v počátku prochází proud J .

Příklad 5. Spotte indukci magnetického pole přímého nekonečného vodiče kruhového průřezu s poloměrem R , kterým protéká proud s homogenní proudovou hustotou j .

Příklad 6. Hranami jedné stěny krychle na obrázku (a) protéká proud J a vybudí ve středě krychle magnetické pole velikosti B_0 . Jaký je vektor magnetické indukce $\vec{B}$ ve středě krychle, protéká-li též proud hranami též krychle podle obrázku (b).

Obrázek (a)

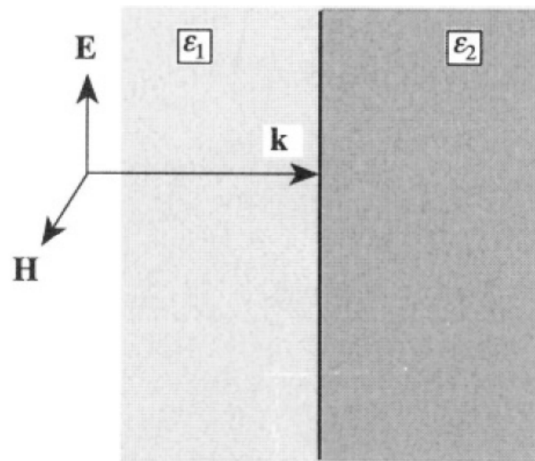

Obrázek (b)

3. Úlohy pro domácí přípravu

Úloha 7. Odvoďte z Maxwellových rovnic ve vakuu vlnovou rovnici pro vektor elektrické intenzity.

Úloha 8. Monochromatická rovinná vlna frekvence ω dopadá kolmo na rovinné rozhraní dvou nemagnetických $\mu = \mu_0$ nevodivých dielektrických prostředí s $\epsilon = \epsilon_1 \epsilon_0$ a $\epsilon = \epsilon_2 \epsilon_0$ (obrázek ukazuje polarizaci vlny). Určete podmínky na rozhraní a spočítejte, jaká část dopadající energie prochází do druhého prostředí.

Úloha 9. Vodivé prostředí je charakterizované hustotou volných náboj $\rho = 0$ a proud $\vec{j} = \sigma \vec{E}$ a hodnotami $\epsilon = \epsilon_0$ a $\mu = \mu_0$. Předpokládejme dále, že v Maxwellových rovnicích můžeme zanedbat posuvný proud. Monochromatická vlna se šíří podél osy x

$$E_y = E_0 \exp[i(kx - \omega t)]$$

Ukažte, že amplituda exponenciálně klesá a spočítejte, kdy poklesne $1/e$ krát (e je základ přirozených logaritmů) v měkce vodivých vodičích s vodivostí $\sigma = 5 \text{ S m}^{-1}$ pro dlouhé vlny s frekvencí $\omega = 5 \cdot 10^5 \text{ s}^{-1}$.

Příklad 10. V klasickém atomu vodíku začne v $t=0$ elektron obíhat kolem protonu po kruhové dráze o Bohrově poloměru a_B . Odvoďte výraz pro dobu potřebnou pro pád elektronu na proton v důsledku vyzařené energie. Předpokládejte, že množství energie ztracené při jednom oběhu je malé ve srovnání s celkovou energií atomu.